

POLVIJÄRVI Iljala

Historiallisen ajan asuinpaikan koekaivaus 6.-9.1998

Esa Mikkola 1999

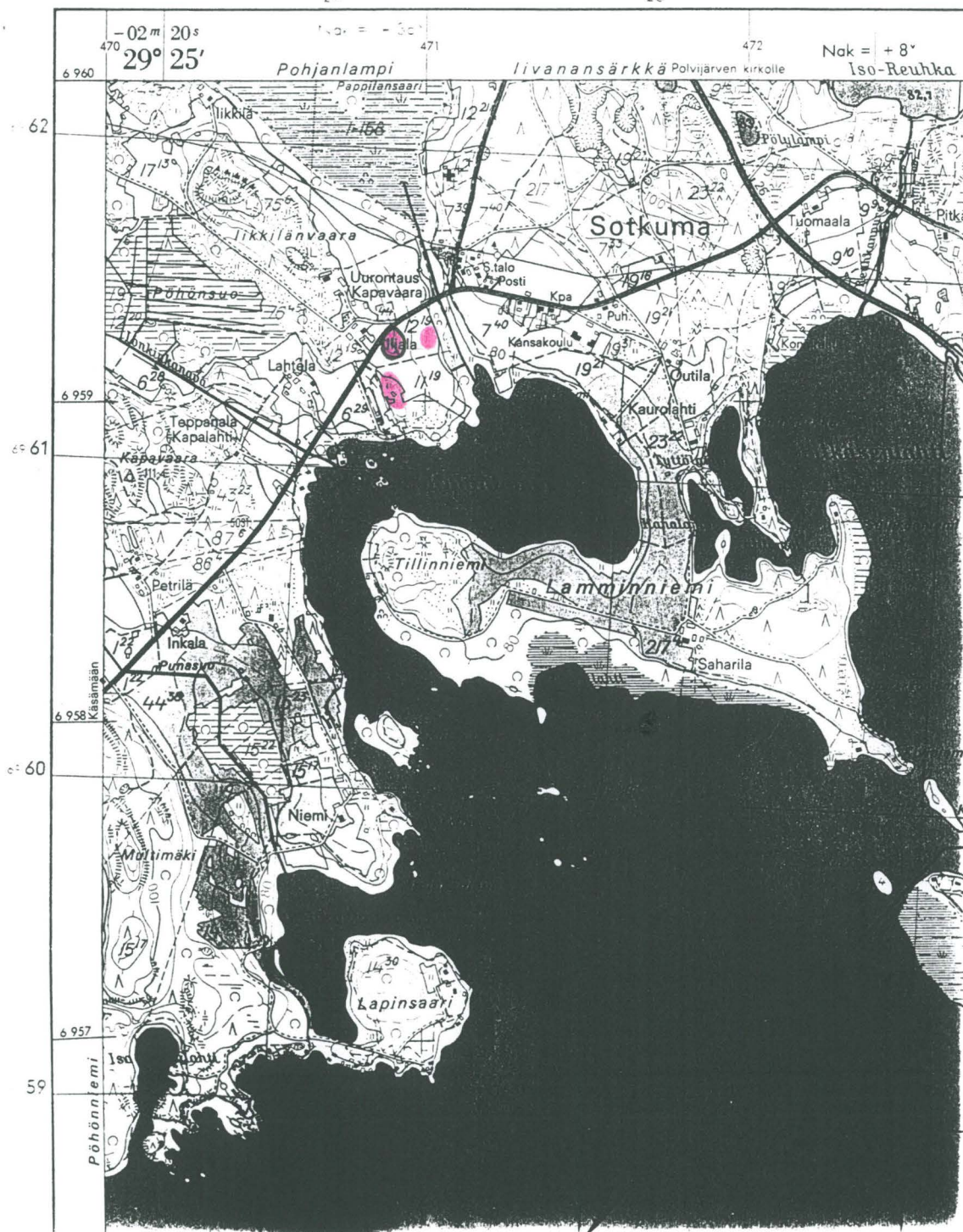

MUSEOVIRASTO

Sisällysluettelo	
Peruskarttaote	i
Tiivistelmä	ii
1. Johdanto	1
2. Perustiedot kohteista	2
3. Tutkimushistoria	
3. 1. Arkeologiset tarkastukset	3
3. 1. Historialliset lähteet	3
4. Alueen yleiskuvaus ja topografia	4
5. Tutkimusmenetelmät	5
6. Alueen näkyvät rakenteet	5
7. Koekuopat ja niiden rakenteet	6
8. Löydöt	
8. 1. Vuosina 1995-1997 löytyneet rahat	7
8. 2. Vuonna 1998 löytyneet rahat	8
8. 3. Muut löydöt	10
9. Lopuksi	10
Diapositiivi- ja negatiiviluettelo	12
Karttaluettelo	13
Kartat	14
Kuvataulut	17

POLVIJÄRVI ILJALA
Historiallisen ajan asuinpaikka
4224 04 SOTKUMA

IN:O 4224 04

Löytsäalueet merkitty lilalla

Tiivistelmä

Polvijärvi Sotkuma Iljala

PK 4224 04 SOTKUMA

x= 6959 18

y= 4470 90

z= n. 85 m mpy

Kunta: Polvijärvi

Kylä: Sotkuma

Tila: Rno 12:19 Iljala

Historiallisen ajan asuinpaikan ja hopearahakätkön löytöpaikan koekaivaus ja kartoitus Sotkuman Lamminniemen kaivauksen yhteydessä
Suorittaja: Museoviraston arkeologian osasto
Kaivauksen johtaja: FM Esa Mikkola

Kuvaus:

Iljalan tila¹ alueen historiallisen ajan asumusten perustusten kartoitus liittyi Museoviraston arkeologian osaston, Pohjois-Karjalan museon ja Helsingin yliopiston nk. Sotkuma-projektiin, jonka tarkoituksena on tutkia Sotkuman kylän varhaisinta asutushistoriaa. Kohteen tutkiminen koekuopituksella tuli ajankohtaiseksi, kun kävi ilmi, että tilan perunamaasta oli löytynyt 46 kolikkoa, joista 45 oli hopeista ja yksi kuparinen. Vanhin raha ajoittuu vuoteen 1664. Rahat olivat löytyneet vuosina 1995-1997. Koekuopituksen tarkoituksena oli selvittää kätkön löytöyhteys ja tarkastaa onko paikalla merkkejä kiinteästä historiallisen ajan muinaisjäännöksestä. Tutkimus toteutettiin avaamalla 8 koekuoppaa rahojen löytöalueelle sekä poimimalla talteen pellolla näkyvät löydöt. Lisäksi perunamaan aluetta tutkittiin metallinilmaisimen avulla. Löytöinä saatiin talteen 39 hopeakolikkoa, jotka ajoittuvat vuosien 1670 ja 1762 väliseen aikaan. Joukossa on mukana niin ruotsalaisia kuin venäläisiä rahoja. Rahojen lisäksi löytöinä saatiin talteen eri tyyppisten historiallisen ajan keramiikka-astioiden kappaleita sekä rautaesineitä. Koekuopista löytyi merkkejä kiinteistä rakenteista. Tutkimuksia on tarkoitus jatkaa kohteessa kenttäkaudella 1999.

Löydöt: KM 99031:1-64

Rahat: Rahakammion numerot 98043:1-39 (deponoitu Joensuun Carelicumiin aiemmin löytyneiden lunastettujen kolikoiden kanssa)

Ajoitus: 1600-1700 -luvut

Tutkitun alueen laajuus: koekuopat 9 m², metallinilmaisimella läpikäyty alue 0,5 ha, kartoitettu alue 4,5 ha

Kenttätyöaika: 6.-9.7.1998 (Lamminniemen kaivauksen yhteydessä)

Tutkimuskustannukset: ks. Lamminniemen kaivaukset (Valtion työllisyysohjelma 270 000 mk)

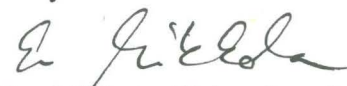
Tutkimuskertomus: Esa Mikkola, 28.5.1999 Museoviraston rakennushistorian osaston arkistossa

1. JOHDANTO

Polvijärven Sotkuman kylässä kaivettiin vuonna 1998 kahdella historiallisen ajan asuinpaikkakohteella. Ne olivat Polvijärvi [10] Lamminniemi ja Polvijärvi Sotkuma Iljala. Iljalasta oli löytynyt vuosina 1995-1997 yhteensä 45 hopearahaa ja yksi kuparikolikko. Rahat ajoittuvat vuosiin 1664-1751. Ne oli löydetty tilan perunapellosta, aivan Käsämään vievän maantien varresta, Heikki Turusen omistaman Iljalan tilan kaakkoispuolelta. Lisäksi tilan eteläpuolisella alueella on näkyvissä useita historiallisen ajan rakennusten perustuskiveyksiä, kellarikuoppia ja kiuaskiveyksiä. Suurin osa rakenteista sijaitsee kahdella peltojen rajaamalla kankareella, joista suurempi oli vuonna 1998 laidunmaana.

Tutkimukset liittyvät nk. Sotkuma projektiin, joka on käynnistetty vuonna 1997 Museoviraston arkeologian osaston, Pohjois-Karjalan museon ja Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen yhteishankkeena. Projektin puitteissa oli tarkoitus tutkia Sotkuman alueen varhaisinta asutusta, joka asiakirjalähteiden perusteella ajoittuu 1400-luvun loppuun. Pääasiassa tutkimukset ovat keskittyneet Lamminniemen alueelle, jossa Petro Pesonen kaivoi vuonna 1997 Kylänlampi 2 nimistä kohdetta kolmen viikon ajan ja allekirjoittanut vuonna 1998 neljän viikon ajan Lamminniemi -nimistä asuinpaikkakohdetta Saharilassa (*Pesosen 1997 kaivauskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa, Mikkolan 1999 kaivauskertomus Museoviraston rakennushistorian osaston arkistossa*). Kaivausten rahoituksesta on vastannut valtion työllisyysohjelma. Kaivajina on ollut polvijärveläisiä työttömiä. Lamminniemen alueen asuinpaikkakohteet, joista on löydetty nk. karjalais-slaavilaista keramiikkaa, ajoittunevat 1600-luvun ja 1700-luvun vaihteeseen.

Iljalan tutkimukset toteutettiin Lamminniemen kaivauksen ohessa. Kaivausta johti FM Esa Mikkola, joka vastaa myös tämän raportin laadinnasta. Tutkimusavustajat Johanna Enqvist ja Katja Vuoristo kartoittivat alueen. 6.-9.7.1998 alueelle tehtiin yhteensä 8 koekuoppaa, joiden pinta-ala oli 9 m². Hopearahojen löytöpaikkaa tutkittiin myös metallinilmaisimella. Jälkityöt on tehty keväällä 1999 Lamminniemen kaivauksen jälkitöiden yhteydessä. Johanna Enqvist ja Katja Vuoristo ovat piirtäneet kenttäkartat kalvoille. Katja Vuoristo on luettellonut Iljalan löydöt.

Esa Mikkola, Kaivauksenjohtaja

Helsingissä 28.5.1999

2. PERUSTIEDOT KOHTEISTA

Polvijärvi Sotkuma Iljala

Museoviraston arkeologian osaston koekaivaus

Kaivauksenjohtaja FM Esa Mikkola

Historiallisen ajan asuinpaikan ja hopearaha-aarten löytöpaikan koekaivaus heinäkuussa 1998

Kohde ajoittunee rahalöytöjen perusteella nuorimmilta osiltaan 1700-luvun puoleenväliin (*terminus post quem*)

Kunta: Polvijärvi

Kylä: Sotkuma

Tila: Iljala Rno 12:19

Peruskartta: 4224 04 SOTKUMA

Kohteen koordinaatit: x=6959 18; y= 4470 90 ja z= n. 85 m mpy

Tutkitun alueen laajuus: Koekuopat 9 m², metallinilmäsimella 0,5 ha, kartoitus 4,5 ha

Aikaisemmat tutkimukset:

-Petro Pesonen 1996, tarkastus. Löydöt KM 29465:1-2

-Esa Mikkola, Mika Lavento ja Minna Koivikko, tarkastus 1998

Löydöt: **KM 99031:1-64** sekä **RK 98043:1-39** (rahalöydöt) sekä Pohjois-Karjalan museossa olevat 46 aikaisemmin löytynyttä kolikkoa.

Valokuvat:

-negatiivit (rak.hist. osaston numerot) 122500-122512

-diapositiivit (rak.hist. osaston numerot) 40712-40724

3. TUTKIMUSHISTORIA

3. 1. Arkeologiset tarkastukset

Paikan on löytänyt FL Petro Pesonen 13.5.1996. Tällöin Pesonen tarkasti kuivan, kynnetyn pellon pintaa ja löysi todennäköisesti keskiaikaan ajoittuvaa keramiikkaa, palanutta luuta sekä joitakin epämääräisiä kvartsin kappaleita. Kvartsit osoittautuivat luontaisiksi, eikä niitä ole otettu talteen. Löytöalue sijaitsi aivan Käsämä-Sotkuma -tien varressa sen eteläpuolella, Iljalan taloa vastapäätä. Jo Pesosen käydessä paikalla maanomistaja Heikki Turunen kertoi paikalta löytyneen 1700-luvun hopearahan. Pesonen mainitsee myös niittymäisen alueen, jolla sijaitsee useita talojen vanhoja kivijalkoja. (*Petro Pesonen 1996: Polvijärvi Iljala. Historiallisen ajan asuinpaikan tarkastus. Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa*).

Iljalan rahalöydön ensimmäiset rahat olivat löytyneet perunannostossa syksyllä 1995. Sen jälkeen aluetta oli tarkasteltu metallinetsimellä ja löydetty 45 hopearahaa ja 1 kuparikolikko. Kolikot tilan isäntä oli puhdistanut huolellisesti viilissä liottamalla. Joensuulainen historiantutkija ja numismaatikko Raimo Vänskä on luokitellut ja julkaissut sekä vuosina 1995-1997 löytyneet että kesän 1998 tutkimuksissa löytyneet rahat väitöskirjassaan, joka on ilmestynyt loppuvuodesta 1998. (*Vänskä, Raimo: Kansan käsissä ja kätköissä - Rahankätkentä Pohjois-Karjalassa keskiajalta vanhan Suomen palauttamiseen. Joensuu*) Kaivauksenjohtajalle tämä tuli hienoisena yllätyksenä.

Toukokuussa 1998 Museoviraston tutkijat Esa Mikkola, Minna Koivikko ja Helsingin yliopiston arkeologian laitoksen assistentti Mika Lavento kävivät inventoimassa Sotkuman alueen historiallisen ja esihistoriallisen ajan kiinteitä muinaisjäännöksiä maanviljelijä Heikki Härkösen opastuksella. Vasta tällöin Iljalan aarre tuli Museoviraston tutkijoiden tietoon. Iljala valittiinkin toiseksi kesän tutkimuskohteista.

3. 2. Historialliset lähteet

Historiallista lähteistä tiedetään Sotkuman kylän syntyneen 1400-luvulla, sillä Sotkuman kylä saattaa olla Vatjan viidenneksessä mainittu Iljan pogostaan ja Ilomantsin perevaaraan kuuluva Viinilahden kylä Ruojärven luona. Veijo Saloheimo on olettanut Ruojärven tarkoittavan Sotkuman

Rukkojärveä. Saloheimon mukaan Pohjois-Karjalan Viinilahtien ja -järvien piirissä ainoa sopiva paikka on Sotkuman Rukkojärvi, joka sijaitsee nykyisestä keskustasta muutaman kilometrin päässä pohjoiseen.

Ennen 1630-lukua Sotkuma on ollut puhtaasti ortodoksinen. Stolbovan rauhassa 1617 raja siirtyi Sotkuman itäpuolelle ja alueelle virtasi luterilaista väestöä lähinnä Savosta. Vuonna 1645 Sotkumassa oli 18 taloa. Vuoden 1651 veroluettelossa mainitaan jo 23 taloa. Näistä taloista oli 9 luterilaisten hallinnassa. Ruptuurisota (1656-1658) sai uskonsodan piirteitä. Venäjä yritti saada takaisin Käkisalmen läänin ja Inkerinmaan sekä avata pääsyn Suomenlahdelle. Samalla Pohjois-Karjalan ortodokseja yllytettiin kapinaan uskonveljeyteen vedoten. Kun kapina epäonnistui, joutuivat ortodoksit vainon kohteeksi ja monet muuttivat Venäjälle. Sotkuma on pysynyt kuitenkin läntisen Pohjois-Karjalan alueella ortodoksisen asutuksen saarekkeena aina nykypäivään asti.

4. ALUEEN YLEISKUVAUS JA TOPOGRAFIA

Iljalan tila sijaitsee Sotkuman kylän länsiosassa, Sotkumasta Käsämään vievän tien varressa. Tila sijaitsee Viinijärven pohjoisosassa sijaitsevan Kylänlampi -nimisen lahden pohjukassa noin 300 sadan metrin päässä nykyisestä rantaviivasta. Tilalta on noin 550 metriä matkaa Sotkuman ortodoksiselle rukoushuoneelle, joka sijaitsee tilalta pohjoiskoilliseen. Iljalan pohjoispuolella kohoaa Iikkilänvaara, jonka koillispuolella on Pohjanlampi -niminen suoalue. Pohjanlampi on soistunut ja kasvanut umpeen ilmeisesti vasta Viinijärven vedenpinnan laskujen seurauksena viime vuosisadalla. Pohjanlampi on ollut yhteydessä Viinijärveen Iljalan tilan länsipuolelta. Alue on vielä nykyisinkin kosteikkoa.

Nykyään Viinijärven korkeus on noin 77,8 m mpy. Viinijärvi on kivikaudella kuulunut Suursaimaan altaaseen. Korkeimmillaan ranta on ollut noin 92,5 m mpy korkeudella. Koko Lamminniemi on tällöin ollut veden alla. Vuoksen puhkeamisen jälkeen veden pinta on laskenut tasaisesti. 1800-luvulla Viinijärven pintaa on laskettu kahdesti. Yhteensä veden pinnan lasku on ollut noin 2 metriä. Höytiäisen lasku vuonna 1859 lienee vaikuttanut myös Viinijärven pintaan. Höytiäistä oli alun perin tarkoitus laskea pari metriä peltopinta-alan lisäämiseksi. Suunnitellun laskukanavan peittäminen aiheutti Höytiäisen vesimassojen purkautumisen Pyhäselkään, jolloin

Höytiäisen pinta laski peräti 9 metriä paljastaen useiden satojen neliökilometrien laajuisen maa-alueen. Samalla Höytiäisestä Viinijärveen laskeva Viini- eli Sotkumanjoki kuivui. Sen uomassa on enää vain pari pientä järveä. 1700-luvulla Viinijärven korkeus lienee ollut kaksi metriä nykyistä korkeammalla eli 81 m mpy. Tällä korkeudella on nähtävissä vielä nykyisinkin rantatörmä koko Viinijärven alueella

5. TUTKIMUSMENETELMÄT

Kartoitus toteutettiin käyttämällä nk. perinteisiä menetelmiä eli kartoitus tapahtui rullamitan, kulmapeilin ja bussolin avulla. Kartoitetun alueen laajuus oli 4 ja puoli hehtaaria. Samalla tarkasteltiin avoinna olevia alueita pellossa ja poimittiin talteen havaitut merkit historiallisen ajan asutuksesta. Koska perunapellosta löytyi yllättäen 5 äyrin ruotsalainen hopearaha, päätettiin aluetta tarkastella vielä metallinilmaisimella. Metallinilmaisimain lainattiin Helsingin yliopiston arkeologian laitoksen Kerimäen Raikuun Martinniemen opetuskaivaukselta. Löytyneiden hopearahojen tarkat koordinaatit kirjattiin ylös. Rahat löytyivät kaikki yhden aarin alueelta. Koekuoppien paikat valittiin satunnaisotannan periaatteiden mukaisesti, joskaan perunapellolle ei koekuoppia tehty. Koekuoppista päätettiin kaivaa vain peltomultakerros pois, jotta toisaalta nähtäisiin, onko alueella säilynyt kiinteitä rakenteita ja toisaalta löytyneet kiinteät rakenteet haluttiin säilyttää tulevaa kenttäkautta silmällä pitäen koskemattomina.

6. ALUEEN NÄKYVÄT RAKENTEET

Kiinteitä rakenteita Iljalan alueella on runsaasti. Aivan tien vieressä olevalla moreeni- ja kalliokumpareella, jonka länsipuolelta rahat oli löydetty, oli havaittavissa kivetyn uunin jäännökset. Korkeaksi kasvanut ruohikko ja vadelmapensaat sekä kumpareelle kasatut koivuhalkopinot vaikeuttivat tarkastelua. Noin 75 metrin päässä kumpareesta itäkoilliseen, äestetyssä pellossa, aivan kosteikkoalueen reunalla oli havaittavissa rikkikynnetty uunirakenne. Mahdollisesti kyseessä voisi olla riihen tai saunan kiuaskiveys. Kiveyksen joukosta löytyi nk. karjalais-slaavilaista keramiikkaa. KM 99031:32. Näiden rakenteiden eteläpuolella avoimen peltoalueen reunalla aidatulla alueella,

joka oli kesällä 1998 Iljalan tilan lehmihakana, oli runsaasti rakenteita. Lehmiaan alueelta kartoitettiin kaksi suunnikkaan muotoista sisäkkäistä kivijalkaa sekä yksi neliönmuotoinen kivijalka. Lisäksi yhtä neliskanttista kivijalkaa oli käytetty ladon perustustöissä hyväkseen. Kivijalkojen lisäksi oli kaksi kivilatomusta, jotka ovat todennäköisesti uunikiveyksiä sekä kolme kiven ja maan sekaista kumpua. Näistä kahdessa oli keskellä syvä kuopanne. Iljalan tilan isäntä Heikki Turunen tiesi kertoa, ettei alueella ole ollut enää asuinrakennuksia miesmuistiin. Vanhassa ladossa on tosin asuttu vielä muutama vuosikymmen sitten.

Lisäksi Iljalan tilalle vievän tien länsipuolella on merkkejä vanhojen rakennusten perustoista ja kellarikuopista. Niiden ikääminen ei ilman kaivaustutkimuksia tai kartta-analyysiä ole mahdollista. Jo mainitun Iikkilänvaaran laelle kulkee kaksi noin metrin päässä toisistaan kulkevaa kivivallia. Paikalliset asukkaat kutsuivat rakennelmaa karjakäytäväksi. Iikkilänvaaran laella on ollut peltotilkku. Aivan vaaran laella, kallionpaljastumassa on lisäksi kaksi kiviröykkiötä, jotka voivat olla aivan yhtä hyvin lapinraunioita kuin peltoraunioitakin (*ks. Esa Mikkola: Polvijärvi Iikkilänvaara. Historiallisen kivirakenteen ja röykkiöiden tarkastuskertomus. Museoviraston rakennushistorian toimiston arkistossa*).

7. KOEKUOPAT JA NIIDEN RAKENTEET

Iljalan tilan perunapellon ympärille tehtiin seuraavat koekuopat:

(Koordinaatit ovat lounaiskulman x- ja y-koordinaatit koekaivausta varten laaditussa koordinaatistossa)

- 1) **985/5003**
- 2) **985/5009**
- 3) **988/5000**
- 4) **990/4985 (laajennettu, koska kuopasta löytyi kaksi hopearahaa)**
- 5) **990/4998**
- 6) **992/4989**
- 7) **993/4996**
- 8) **994/4999**

Koekuopissa 985/5009, 990/4985 ja 992/4989 löytyi rakenteita. Kuopasta 985/5009 saatiin esiin rakennuksen nurkka. Kuopasta 990/4985 löytyi tulisija ja kuopan 992/4989 lounaiskulmasta löytyi nokimaakuopan reuna. Muut koekuopat paljastivat peltomultakerroksen alta vain puhtaan pohjamaan, joka oli alueella lähinnä kellertävää hietaa tai hiesua sekä osittain savea.

8. LÖYDÖT

8.1. Vuosina 1995-1997 löytyneet rahat

Vuosina 1995-1997 löytyneet rahat ajoittuvat vuosiin 1664-1751. Löydössä on sekä ruotsalaisia että venäläisiä rahoja. Ruotsin rahojen määrä on huomattavasti suurempi.

(Lähde: Vänskä 1998: 223)

Ruotsalaiset:

<i>Hallitsija</i>	<i>Arvo</i>	<i>Kpl</i>	<i>Vuosiluvut</i>
Kaarle XI	2 markkaa	4 kpl	1664 (2 kpl), 1672 ja 1695
	4 äyriä	1 kpl	1668
	5 äyriä	9 kpl	1690 (2 kpl), 1693 (2 kpl) ja 1694 (4 kpl)
Kaarle XII	2 markkaa	1 kpl	1701
	5 äyriä	8 kpl	1699, 1700 (2 kpl), 1704, 1706 (2 kpl), 1708 ja 1710
Ulrika Eleon.	5 äyriä	1 kpl	1719
	1 kupariäyri?	1 kpl	
Fredrik I	10 äyriä	9 kpl	1739 (4 kpl), 1749 (3 kpl), 1741 ja 1745
	5 äyriä	5 kpl	1722, 1730, 1731 (2 kpl) ja 1744

Venäläiset:

Pietari I	rupla	1 kpl	1727
Anna	rupla	2 kpl	1732 (2 kpl)
	½ ruplaa	1 kpl	1736
Elisabeth	rupla	3 kpl	1743, 1745 ja 1751

YHTEENSÄ: 46 kpl

8. 2. Vuonna 1998 löytyneet rahat

Ruotsalaiset:

<i>Vuosi</i>	<i>Hallitsija</i>	<i>Arvo</i>	<i>Halk.</i>	<i>y</i>	<i>x</i>
1670	Kaarle XI	2 markkaa	3 cm	4998,7	988,8
1671	Kaarle XI	4 äyriä	2,3 cm	4995,3	987,3
1672	Kaarle XI	4 äyriä	2,3 cm	4997,4	989,2
1680	Kaarle XI	2 markkaa	3 cm	4997,6	988,8
1690	Kaarle XI	5 äyriä	2,2 cm	4998,9	990,5
1690	Kaarle XI	5 äyriä	2,2 cm	4998,1	988,7
1690	Kaarle XI	5 äyriä	2,2 cm	4998,6	990
1691	Kaarle XI	5 äyriä	2,2 cm	5002,7	989,9
1691	Kaarle XI	5 äyriä	2,2 cm	4997,7	988
1691	Kaarle XI	5 äyriä	2,2 cm	4999,6	990,1
1692	Kaarle XI	5 äyriä	2,2 cm	4997,7	989,5
1692	Kaarle XI	5 äyriä	2,2 cm	4998,7	990,3
1692	Kaarle XI	5 äyriä	2,2 cm	5002,6	987,8
1692	Kaarle XI	5 äyriä	2,2 cm	5002,2	992,2
1693	Kaarle XI	5 äyriä	2,2 cm	4998	990
1699	Kaarle XII	5 äyriä	2,2 cm	4999	986,4
1704	Kaarle XII	5 äyriä	2,2 cm	4999,3	986,9
1705	Kaarle XII	5 äyriä	2,2 cm	5001,9	988,3
1709	Kaarle XII	5 äyriä	2,2 cm	4996,6	986
1709	Kaarle XII	5 äyriä	2,2 cm	5000,7	988,5
1711	Kaarle XII	5 äyriä	2,2 cm	5004,2	993,3
1722	Fredrik I	5 äyriä	2,2 cm	5000,2	991,9
1725	Fredrik I	5 äyriä	2,2 cm	4999,4	987,9
1730	Fredrik I	5 äyriä	2,2 cm	4997,7	989,1
1730	Fredrik I	5 äyriä	2,2 cm	4996	991,6
1731	Fredrik I	5 äyriä	2,2 cm	5001,5	992,4
1732	Fredrik I	5 äyriä	2,2 cm	4997	989,2
1735	Fredrik I	5 äyriä	2,2 cm	4999,2	995,7
1737	Fredrik I	5 äyriä	2,2 cm	4998	989,9
1741	Fredrik I	5 äyriä	2,2 cm	4998,9	986,6
1747	Fredrik I	5 äyriä	2,2 cm	4998,9	997,5
1751	Adolf Fredrik	10 äyriä	2,6 cm	4998,9	997,5
1762	Adolf Fredrik	riikintaalari	4,1 cm	4999,1	992,8

Venäläiset

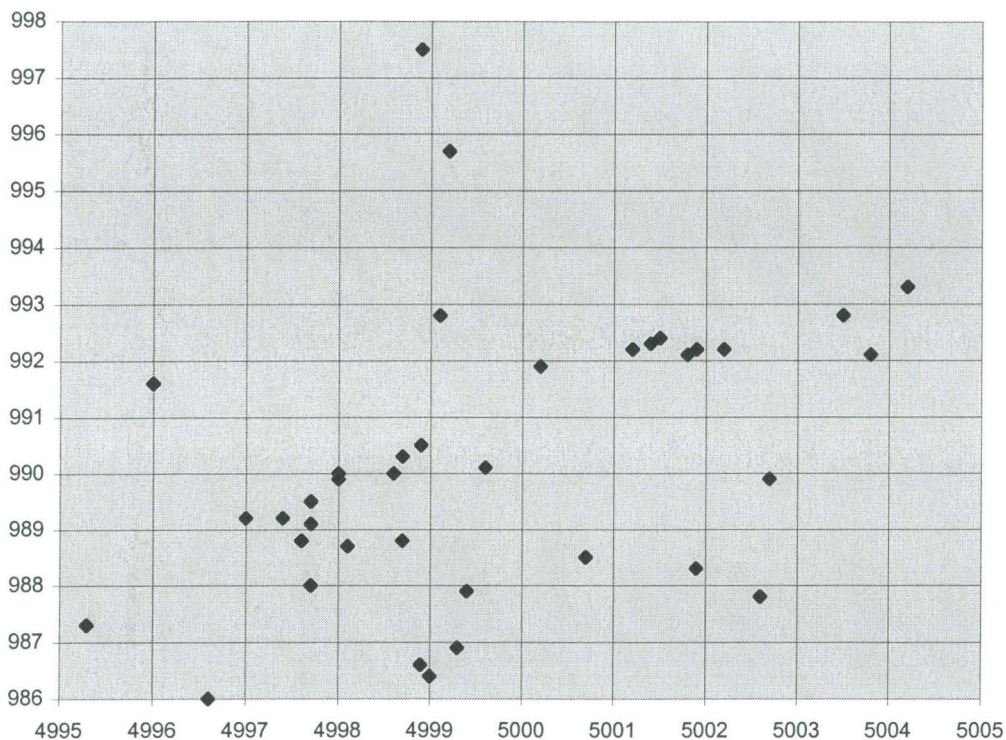
1728	Pietari I	rupla	4,0 cm	5001,4	992,3
1732	Anna	rupla	4,0 cm	5001,2	992,2
1733	Anna	rupla	4,0 cm	5001,9	992,2
1735	Anna	rupla	4,0 cm	5003,8	992,1
1741	Elisabet	rupla	4,2 cm	5003,5	992,8
1743	Elisabet	rupla	4,3 cm	5001,8	992,1

Yhteensä:

39 kpl

Koko aarteen rahat ajoittuvat siis aikavälille 1664-1762. Rahat olivat erittäin hyväkuntoisia. Rahat eivät näytä ehtineen kulua käytössä. Kätkön suojuuksesta ei ole säilynyt merkkejä. Kätkön suoja on mennyt rikki ilmeisesti vasta vuoden 1995 kyntöjen yhteydessä. Rahat eivät ole ehtineet levitä kovinkaan laajalle alueelle. Koska vuosina 1995-1997 löydettyjen rahojen tarkkoja löytöpaikkoja ei enää pystytä määrittämään, jäänee varsinainen kätkökohta arvoitukseksi. Vuoden 1998 rahat eivät muodosta vain yhtä selkeää ryvästä, jota voitaisiin pitää kätkökohtana. Huomattavaa on, että kaikki raskaat hopearuplat löytyivät kolmen neliömetrin alueelta (ruudut 992/5001-3) muutaman metrin päästä keveämpien hopeaäyrien keskittymästä (989-990/4997-4999).

Iljalan v. 1998 rahalöytöjen levintä

Rahat on kätetty maahan todennäköisimmin 1760-luvulla, jolloin inflaatio oli suurimmillaan. Iljalan alue on alunperin kuulunut Kopolan tilaan. Siitä on muodostettu Iljalan tila, jota on vuosina 1722-1742 isännöinyt Iwan Gregorieff -niminen talonpoika. Tämän jälkeen tilaa isännöivät Iwan Jyrgioff 1743-1765 ja Pedri Iwanoff. Raimo Vänskä mainitsee Liperin suurkäräjillä 1728 esillä olleen riitajutun, joka liittyy rahakätköön. Tällöin Gaurolahden tilan isäntä Erto Markenoff syytti Wasili Jyrgioffia isoisänsä Jyrkin ”viime sodan” aikaisen rahakätkön pimittämisestä. Markenoffin mukaan Wasili Jyrgioff löysi metsästä kallionkolosta yhden tuopin vetoisen tinapullon, joka oli

täynnä ruotsalaisia karoliineja. Tinapullon oli Erto Markenoffin mukaan kätkenyt hänen isoisänsä ja näin muodoin hän vaati rahoja itselleen. Jyrgioff kielsi pullossa olleen rahoja. (Vänskä 1998, edellä mainittu teos, s.224 ja 257).

Yhteys käsiteltävänä olevaan kätköön jää kuitenkin arvailujen varaan, sillä Iljalan kätkössä on rahoja myös vuoden 1728 jälkeisiltä vuosilta. Näitä on kaikenkaikkiaan 35 kappaletta eli yli 40% tunnetuista kolikoista. Erto Markenoffin isoisän kätkössä on kuitenkin ollut lähinnä karoliineja, joten Iljalan kätkössä voi olla kyse samasta raha-aarteesta, jota olisi myöhemmin täydennetty. Syitä siihen, miksi kätkön rahat jäivät käyttämättä, voidaan vain arvailla.

8. 3. Muut löydöt

Iljalan alueen muu löytömaterialiaali muodostuu lähinnä palaneesta ja poltetusta savesta. Palaneen saven kappaleita kerättiin talteen yhteensä 632 kappaletta. Näistä on säästetty ja luetteloitu vain painanteelliset savitiivisteiden kappaleet. Poltetun saven tärkeimmät löytöryhmät ovat karjalais-slaavilainen keramiikka, jota on 15 palaa (90 g) sekä punasavikeramiikka 9 kpl (55 g). Näiden palojen joukossa on niin reuna-, kylki- kuin pohjapaloja. Palat edustavat todennäköisesti useaa eri astiaa. Paikalta saatiin lisäksi talteen useita veitsenterän katkelmia ja yksi kokonainen ruodollinen veitsi, rautapadan kappaleita ja rautanauvoja. Myös liitupiippujen pesä- ja varsikatkelmia löytyi peltopöiminnan yhteydessä. Paikalla havaittiin merkkejä raudanvalmistuksesta. Erikseen on mainittava perunapellosta Heikki Turusen löytämä pieni litteä kivi (KM 99031:49), johon oli porattu keskelle noin 4 mm halkaisijaltaan oleva reikä. Kyseessä lienee koru. Verrattuna loistavassa kunnossa olleisiin hopeakolikoihin olivat muut löydöt melko vaatimattomia mutteivät vailla mielenkiintoa.

9. LOPUKSI

Iljalan alueella on mitä parhaat mahdollisuudet päästä tutkimaan historiallisen ajan asutusta arkeologian keinoin. Alueella on mitä ilmeisimmin asuttu pitkään, pidempään kuin Lamminniemen alueella, josta puuttuvat kokonaan kivijalkaperusteisten rakennusten jäänteet. Nyt koekaivauksella tutkittu alue ajoittunee kuitenkin melko myöhäiseksi, 1700-luvun loppupuolelle. Iljalan alueella on kuitenkin ilmeisesti mahdollisuudet päästä kiinni 1600-luvun ja mahdollisesti jopa 1500-luvun alun

asutukseen. Iljalan tutkimiseen kannattaakin nykytietämyksen perusteella panostaa tulevana kenttäkautena, koska alueelta on myös sellaisia kiinteitä rakenteita säilyneinä, jotka eivät näy maan pinnalle.

Tiedotusvälineet kiinnostuivat rahalöydön vuoksi Sotkuman kaivauksista. Tiedottamisessa pyrittiin painottamaan kokonaiskuvan tärkeyttä ja tutkimuksen varsinaista tieteellistä lähtökohtaa, vaikka mediassa oltiin lähinnä kiinnostuneempia raha-aarteesta. Positiivinen, runsas julkisuus lienee pehmittänyt osittain skeptisesti koko arkeologiaan suhtautuvaa väestöä.

Iljalan isännällä, Heikki Turusella, hallussaan olleet 45 hopearahaa ja 1 kuparikolikko toimitettiin Kansallismuseon Rahakammioon kaivaukselta löytyneiden 39 hopearahan kanssa välittömästi kaivauksen päätyttyä. Maanomistajan toiveena oli saada rahat näytteille Pohjois-Karjalaan. Pohjois-Karjalan museo halusi käyttää lunastusoikeuttaan ja lunastaa Iljalan rahat kokoelmiinsa. Kansallismuseon nopean ja joustavan toiminnan seurauksena aarre palasi Pohjois-Karjalaan jo syksystä 1998. Samassa yhteydessä deponoitiin kesän 1998 kaivaukselta löytyneet kolikot Pohjois-Karjalan museon Carelicumissa avattuun näyttelyyn ”Karjalan koko kuva”.

Diapositiivit

- 40712 Iljala. Yleiskuva lehmahaasta. Kuvattu koillisesta. Kuva Johanna Enqvist.
 40713 Iljala. Laidunalueella maavallireunainen kuoppa. Kuvattu lounaasta. Kuva Katja Vuoristo.
 40714 Iljala. Laidunalueella kivirakennelma. Kuvattu koillisesta. Kuva Katja Vuoristo.
 40715 Iljala. Laidunalueen päällekkäiset kivijalat, kasvillisuuden peittäminä. Kuvattu lounaasta. Kuva Katja Vuoristo.
 40716 Iljala. Laidunalueen pienempi kivijalka, (lähempänä maantietä) kasvillisuuden peittämänä. Kuvattu kaakosta. Kuva Katja Vuoristo.
 40717 Iljala. Yleiskuva. Lehmiaan vanha rakennus, joka toimii nykyisin latona. Kaakkoisseinän vierellä näkyy vanhempaa kivijalkaa. Kuvattu etelästä. Kuva Katja Vuoristo.
 40718 Iljala. Lehmihaka, taustalla lato, edustalla kivistä rakennettu mahdollinen uuni. Kuvattu lounaasta. Kuva Katja Vuoristo.
 40719 Iljala koekuoppa 992/4889 tasossa 1. Kuvattu idästä. Kuva Katja Vuoristo.
 40720 Iljala koekuoppa 992/4889 tasossa 1 yksityiskohta lounaiskulman liesikiveyksestä. Kuvattu luoteesta. Kuva Katja Vuoristo.
 40721 Iljala. Yleiskuva koekuopituksesta. Kuvattu koillisesta. Kuva Johanna Enqvist.
 40722 Iljala koekuoppa 990/4985 tasossa 1. Kuvattu lännestä. Kuva Katja Vuoristo.
 40723 Iljala koekuoppa 985/5009 tasossa 1. Kuvattu etelästä. Kuva Katja Vuoristo.
 40724 Iljala koekuoppa 985/5009 tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta. Kuva Katja Vuoristo.

MV- Negatiiviluettelo

- 122500 Iljala. Panoraama. Lehmihaka kuvattu pohjoisesta. Kuva Johanna Enqvist.
 122501 Iljala. Panoraama. Lehmihaka. Kuva Johanna Enqvist.
 122502 Iljala. Panoraama. Kumpare ja perunapelto. Kuva Johanna Enqvist.
 122503 Iljala. Panoraama. Perunapellon pohjoisreuna ja maantie. Kuva Johanna Enqvist.
 122504 Iljala. Yleiskuva koekuopituksesta. Kuvattu pohjoisesta. Kuva Johanna Enqvist.
 122505 Iljala koekuoppa 992/4889 tasossa 1. Kuvattu idästä. Kuva Katja Vuoristo.
 122506 Iljala koekuoppa 992/4889 tasossa 1 yksityiskohta lounaiskulman liesikiveyksestä. Kuvattu luoteesta. Kuva Katja Vuoristo.
 122507 Iljala koekuoppa 990/4985 tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta. Kuva Katja Vuoristo.
 122508 Iljala koekuoppa 990/4985 tasossa 1. Kuvattu etelästä. Kuva Katja Vuoristo.
 122509 Iljala koekuoppa 985/5009 tasossa 1. Kuvattu etelästä. Kuva Katja Vuoristo.
 122510 Iljala koekuoppa 985/5009 tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta. Kuva Katja Vuoristo.
 122511 Iljala. Kuva löydettyistä ruotsalaisista ja venäläisistä hopearahoista. Kuva Esa Mikkola.
 122512 Iljala. Kuva löydettyistä ruotsalaisista ja venäläisistä hopearahoista. Kuva Esa Mikkola.

Karttaluettelo:

1. Yleiskartta	mk 1:500	A2	Katja Vuoristo & Johanna Enqvist	s.14	607.2.34
2. Koekuoppien pintavaaituskartta					
	mk 1:200	A4	Katja Vuoristo	s.15	607.2.35
3. Koekuopat	mk 1:20	A3	Katja Vuoristo	s.16	607.3.16

1998

KM 99031

Polvijärvi Sotkuma Iljala

KM 99031

Historiallisen ajan asuinpaikkalöytöjä, jotka FM Esa Mikkola kaivautti Polvijärven Sotkuman Iljalan hopearaha-aarteiden löytöpaikalta 6.-9.7.1998.

Kohteen koordinaatit x=6959 18 y= 4470 90 ja z= n. 85 m mpy

Samalta paikalta löydöt 98043:1-39 (kaivauslöytöinä myös 39 hopearaha, jotka luetteloitu Kansallismuseon rahakammiossa ja deponoitu Joensuun Carelicumiin sekä 44 hopeakolikkoa, jotka lunastettu Joensuun Carelicumiin)

Diar. 28.4.1999

Luetteloinut Katja Vuoristo

Koekuoppa

RUUTU 985 / 5003

KERROS PM1

- 1 Punasavikeramiikka 1 kpl - 4 g
Astian kylkipala. Sisäpinta lohjennut.

KERROS PM1

- 2 Lasi 1 kpl - 6 g
Pullon kaulapala. Ruskehtavanvihreä lasimassa.

KERROS PM1

- 3 Luu 1 kpl - 5 g
Hammas.

KERROS PM1

- 4 Kvartsi 2 kpl - 1 g
Iskoksia.

KERROS PM2

- 5 Fajanssi 1 kpl - 1 g
Astian kylkipala. Molemmilla pinnoilla huonokuntoinen vaalea tinalasitus.

Sivu
puuttuu

Läydät 6-13

Soitettu numerolle jos löytyy
tähentävät

1998

KM 99031

Polvijärvi Sotkuma Iljala

KM 99031

RUUTU 986 / 4998

KERROS PM1

14 Rauta 1 kpl - 60 g

Rautatanko, jonka toisessa päässä 90 asteen taite. Taitteen toinen pää lyhyt ja poikkileikkaukseltaan pyöreä. Toinen pää pitkä ja naulamainen.

Mitat 108 x 10 x 9 mm.

RUUTU 988 / 5000

KERROS PM1

10 Kvartsi 1 kpl - 2 g

Iskos.

KERROS PM1

15 Savitiiviste 2 kpl - 6 g

Sileitä painanteiden jälkiä.

KERROS PM2

16 Valkosavi 1 kpl - 1 g

Liitupiipun pesän katkelma.

KERROS PM2

17 Lasi 1 kpl - 2 g

Ikkunalasilevyn reunapala. Vihreä lasimassa.

RUUTU 989 / 5003

KERROS PM1

18 Rauta 1 kpl - 26 g

Ruodollinen veitsi. Veitsen terä lyhyt ja leveä. Ruoto pitkä.

Mitat 155 x 18 x 5 mm.

1998

KM 99031

Polvijärvi Sotkuma Iljala

KM 99031

RUUTU 990 / 4985

KERROS PM1

19 Luu 1 kpl - 4 g
Hammas.

KERROS PM2

20 Pronssi 1 kpl - 3 g
Kaarevan helan katkelma? Palan toinen pää taitettu ulospäin.
Mitat 17 x 7 x 3 mm.

KERROS PM2

21 Kvartsi 1 kpl - 13 g
Iskos.

KERROS PM2

22 Kuona 1 kpl - 20 g
Lasittunutta kuonaa, jossa kiinni kiviä.

RUUTU 990 / 4997

KERROS PM1

23 Pronssi 1 kpl - 1 g
Hela. Toiseen päähänsä kapeneva ohut pronssilevy.
Mitat 40 x 6 x 1 mm.

RUUTU 990 / 4998

KERROS PM1

24 Kvartsi 2 kpl - 4 g
Iskoksia.

KERROS PM2

25 Savitiiviste 1 kpl - 3 g
Sileä painanteen jälki.

1998

KM 99031

Polvijärvi Sotkuma Iljala

KM 99031

KERROS PM3

- 26 Punasavikeramiikka 2 kpl - 1 g
Astian kylkipaloja. Ulkopinnalla ruskeanoranssi lyijylassitus. Toinen pinta lohjennut.

RUUTU 990 / 4999

KERROS PM1

- 27 Rauta 1 kpl - 3 g
Niitti.
Mitat 21 x 5 x 7 mm.

RUUTU 992 / 4889

KERROS PM1

- 28 Karjalais-slaavilainen keramiikka 1 kpl - 2 g
Astian kylkipala. Ulkopinnalla dreijausjälkiä.

RUUTU 993 / 4993

KERROS PM3

- 29 Punasavikeramiikka 1 kpl - 4 g
Astian kylkipala. Sisäpinnalla ruskeanoranssi lyijylassitus. Ulkopinnalla lasitusroiskeita.

RUUTU 994 / 4999

KERROS PM1

- 30 Rauta 1 kpl - 11 g
Helan katkelma. Pala levenee pyöreästi toiseen päähänsä. Päässä on kapea lenkki, jossa on kiinni rautainen rengas. Helan toinen pää on murtunut.
Mitat 43 x 26 x 3 mm.

1998

KM 99031

Polvijärvi Sotkuma Iljala

KM 99031

RUUTU 996 / 4993

KERROS PM1

- 31 Kivi 2 kpl - 8 g
Pyöreäksi muotoiltuja litteitä kiven puolikkaita. Molemmissa paloissa keskellä reikä.

PELTOPOIMINTA, alempi kynnös

RUUTU - / -

KERROS

- 32 Karjalais-slaavilainen keramiikka 1 kpl - 8 g
Astian kylkipala. Karkea saviaines.

PELTOPOIMINTA, suurin kynnös

RUUTU - / -

KERROS

- 33 Punasavikeramiikka 1 kpl - 23 g
Vadin tai kulhon suureunapala. Reunan sisäpuolella kolmiomainen paksunnos. Ulkopinnalla heti reunan alapuolella kaksi uurretta. Sisäpinnalla laikukas ruskeankeltainen lyijyglasitus.

PELTOPOIMINTA, suurin kynnös

RUUTU - / -

KERROS

- 34 Punasavikeramiikka 1 kpl - 6 g
Astian suureunapala. Reunassa voimakas ylös suuntautuva taite. Sisäpinnalla vaaleita bolus-raitoja ja vaaleanruskea lyijyglasitus. Reunan ulkopinnalla vaaleanruskea lasitus.

PELTOPOIMINTA, suurin kynnös

RUUTU - / -

KERROS35 Punasavikeramiikka 1 kpl - 11 g

Vadin tai kulhon pohjareunapala. Pohjan ja kyljen taitteessa kapea rengasmaisen profilointi. Sisäpinnalla tummanruskea lyijylasitus.

PELTOPOIMINTA, suurin kynnös

RUUTU - / -

KERROS36 Valkosavi 1 kpl - 9 g

Liitupiipun pesän katkelma. Pesän yläpinnassa köysimäinen pituussuuntainen raita, jonka keskellä kuusisakarainen tähtikuvio.

PELTOPOIMINTA, suurin kynnös

RUUTU - / -

KERROS37 Kvartsi 1 kpl - 19 g

Iskos.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS38 Valkosavi 5 kpl - 9 g

Liitupiipun pesän ja varren katkelmia.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS

- 39 Pii 1 kpl - 5 g
Piilukko. Retusoitu kolmiomaiseksi.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS

- 40 Rauta 1 kpl - 72 g
Padan suureunapala. Reunassa noin 15 mm:ä leveä loivasti ulospäin
kaartuva taite.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS

- 41 Punasavikeramiikka 2 kpl - 4 g
Astian kylkipaloja. Sisäpinnalla tumma kellertävänruskea lyijylassitus.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS

- 42 Punasavikeramiikka 1 kpl - 4 g
Astian kylkipala. Sisäpinnalla keltaisenruskea lyijylassitus.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS

- 43 Karjalais-slaavilainen keramiikka 12 kpl - 71 g
Astian reuna-, pohja- ja kylkipaloja. Ulkopinnoilla dreijausjälkiä.
Osassa paloista ulkopinnalla mustaa nokikarstaa, osassa vaaleahko karkea saviaines.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS

- 44 Lasi 1 kpl - 5 g
Ikkunalasilevyn reunapala. Vihreä lasimassa, jossa runsaasti ilmakuplia.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS

- 45 Lasi 1 kpl - 1 g
Nelikulmaisen pullon kylkipala. Vihreä lasimassa, jossa ilmakuplia.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS

- 46 Lasi 1 kpl - 1 g
Pullon kylkipala. Vaaleanvihreä iridisoitunut lasimassa.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS

- 47 Punasavikeramiikka 1 kpl - 1 g
Astian kylkipala. Sisäpinnalla jälkiä vaaleasta bolus-koristelusta.
Ulkopinta lohjennut.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS

- 48 Savitiiviste 2 kpl - 5 g
Painanteita.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS

- 49 Kivi 1 kpl - 5 g
Soikeaksi muotoiltu kivi, jonka keskellä kairattu reikä.
Mitat 23 x 21 x 6 mm.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS

- 50 Kivi 1 kpl - 78 g
Hioinkivi.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS51 Kvartsi 1 kpl - 6 g
Iskos.**PELTOPOIMINTA, perunapelto**

RUUTU - / -

KERROS52 Pii 3 kpl - 4 g
Iskoksia.**PELTOPOIMINTA, perunapelto**

RUUTU - / -

KERROS53 Rautakuona 2 kpl - 89 g**PELTOPOIMINTA, perunapelto**

RUUTU - / -

KERROS54 Lasikuona 2 kpl - 51 g

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS

- 55 Rauta 1 kpl - 2 g
Niitti, jossa suunnikasmainen kanta.
Mitat 17 x 5 x 3 mm.

PELTOPOIMINTA, perunapelto

RUUTU - / -

KERROS

- 56 Rauta 1 kpl - 7 g
Lyhyt naulamainen piikki, jonka yläpää viistottu.
Mitat 35 x 12 x 8 mm.

PELTOPOIMINTA, perunapellon E-pää

RUUTU - / -

KERROS

- 57 Rauta 1 kpl - 61 g
Kiilamainen toiseen päähänsä kapeneva litteä rautatanko.

PELTOPOIMINTA, perunapellon E-pää

RUUTU - / -

KERROS

- 58 Rauta 2 kpl - 7 g
Puukon terän katkelmia.

PELTOPOIMINTA, perunapellon E-pää

RUUTU - / -

KERROS

59 Rauta 1 kpl - 8 g
Naula, jonka kanta lohkeillut.

PELTOPOIMINTA, perunapellon E-pää

RUUTU - / -

KERROS

60 Punasavikeramiikka 1 kpl - 2 g
Astian kylkipala. Molemmilla pinnoilla lohkeillutta ruskeanoranssia lyijylasitusta.

PELTOPOIMINTA, perunapellon E-pää

RUUTU - / -

KERROS

61 Karjalais-slaavilainen keramiikka 1 kpl - 9 g
Astian pohjapala. Karkea saviaines.

PELTOPOIMINTA, perunapellon E-pää

RUUTU - / -

KERROS

62 Savitiiviste 1 kpl - 2 g
Painanteita.

PELTOPOIMINTA, perunapellon NW-pää

RUUTU - / -

KERROS

63 Kupari 1 kpl - 1 g
Ohuen renkaan puolikas.

PELTOPOIMINTA, perunapellon NW-pää

RUUTU - / -

KERROS

64 Lyijy 1 kpl - 6 g
Kuula, jonka keskellä pyöreä umpinainen kanta. Kuulan halkaisija 10 mm.

POLVIJARVI ILJALA
 Esa Mikkola 1998
 Yleiskartta
 Mk 4-500-
 Piirit Johanna Enqvist, Katja Vuoristo
 25 m

1050 +
 1040 +
 1030 +
 1020 +
 1100 +
 1000 +
 990 +
 980 +
 970 +
 960 +
 950 +
 940 +
 930 +
 920 +
 910 +
 900 +
 890 +
 880 +
 870 +
 860 +
 850 +
 840 +
 830 +
 820 +
 810 +
 800 +

likkilänvaara
 kp 86,30 m mpy

Sotkuma

kosteikko

pelto

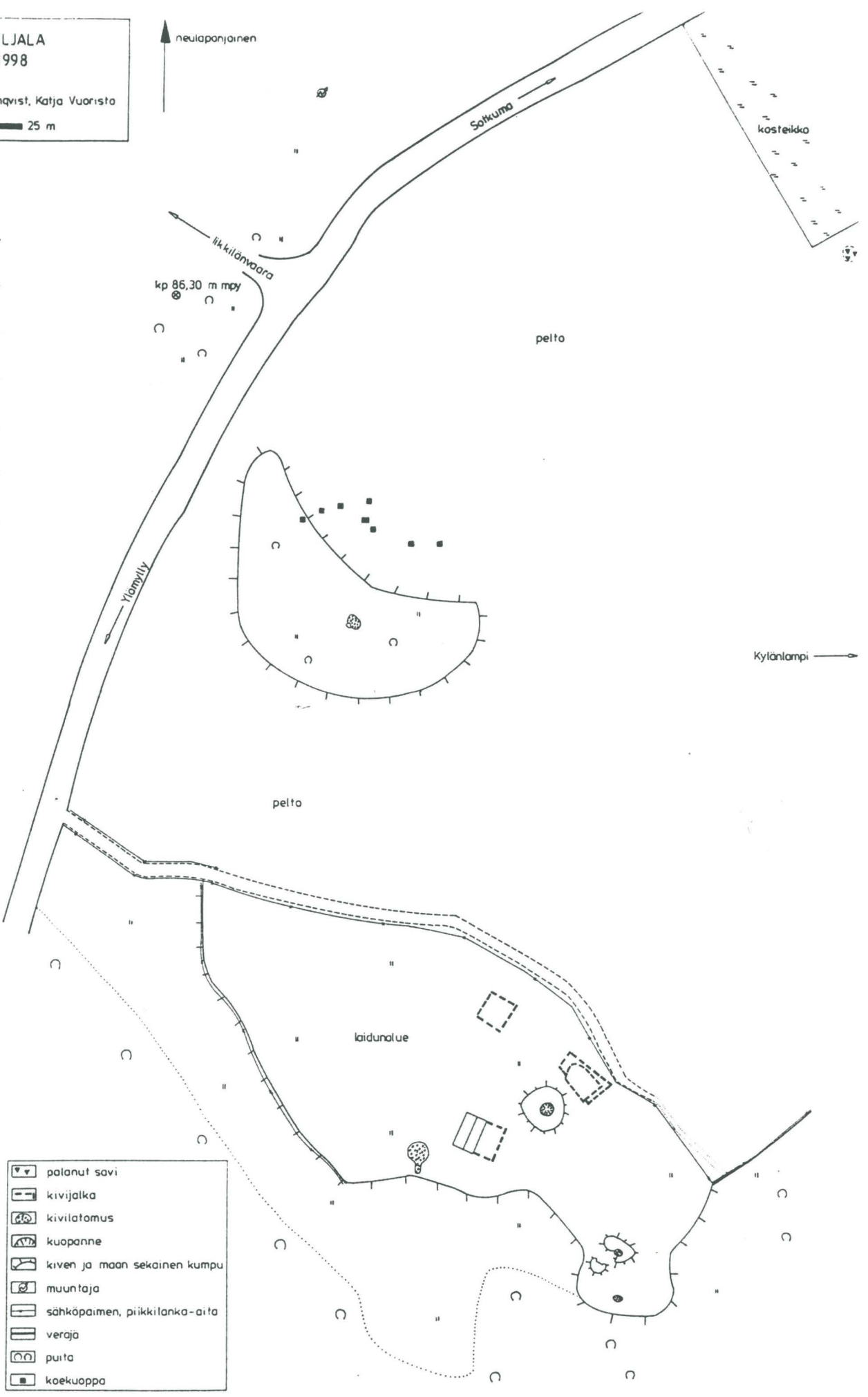
pelto

Kylänlampi

laidunalue

- ▼ palanut savi
- kivijalka
- ⊗ kivilatomus
- ⊕ kuopanne
- ⊞ kiven ja maan sekainen kumpu
- ⊙ muuntaja
- ⊠ sähköpaimen, piikkilanka-aita
- veraja
- ⊙ puuta
- kaekuoppa

4920 4930 4940 4950 4960 4970 4980 4990 5000 5010 5020 5030 5040 5050 5060 5070 5080 5090 6000

POLVIJÄRVI ILJALA

Esa Mikkola 1998

Koekuopat, taso 1

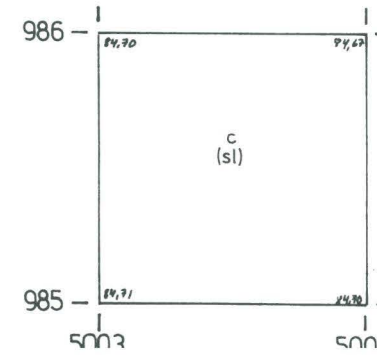
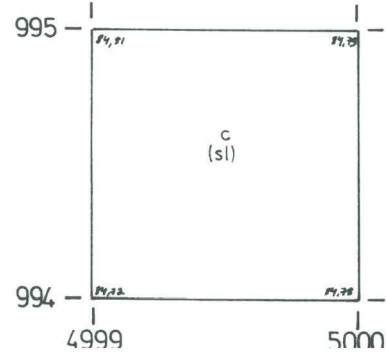
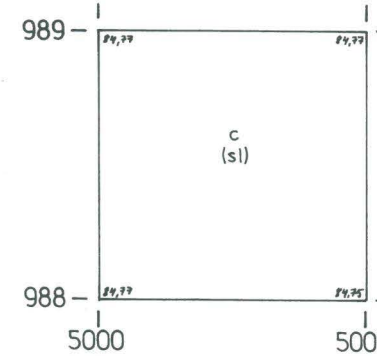
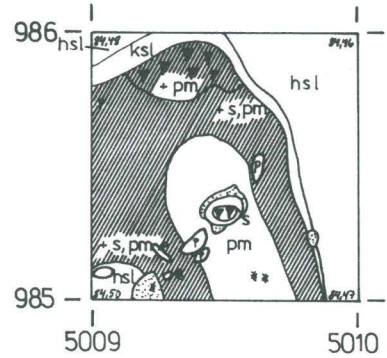
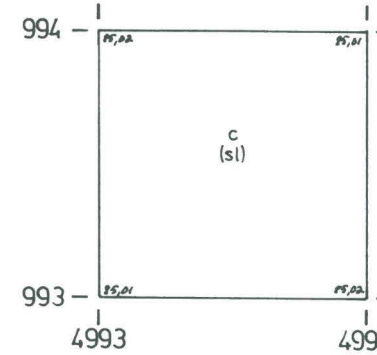
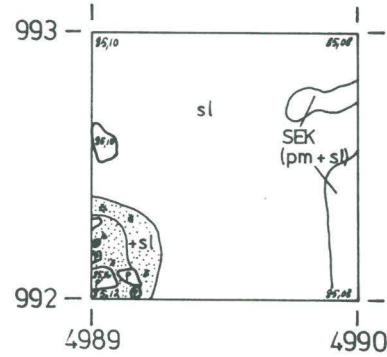
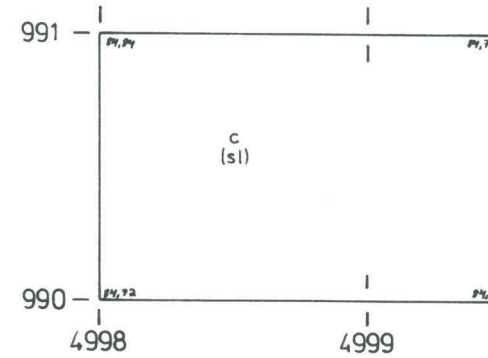
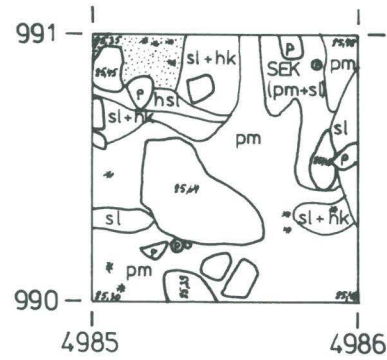
Mk 1:20

Piirt. Katja Vuoristo

▲ neulapohjoinen

- tumma likamaa
- nokimaa, hiili
- siltti
- hamaa siltti
- keltainen siltti
- hiekka
- peltomulta
- savi
- sekoittunut maa
- puhdas pohjamaa
- palanut savi
- kivi, palanut kivi
- korkeus m mpy

POLVIJÄRVI ILJALA

Esa Mikkola 1998

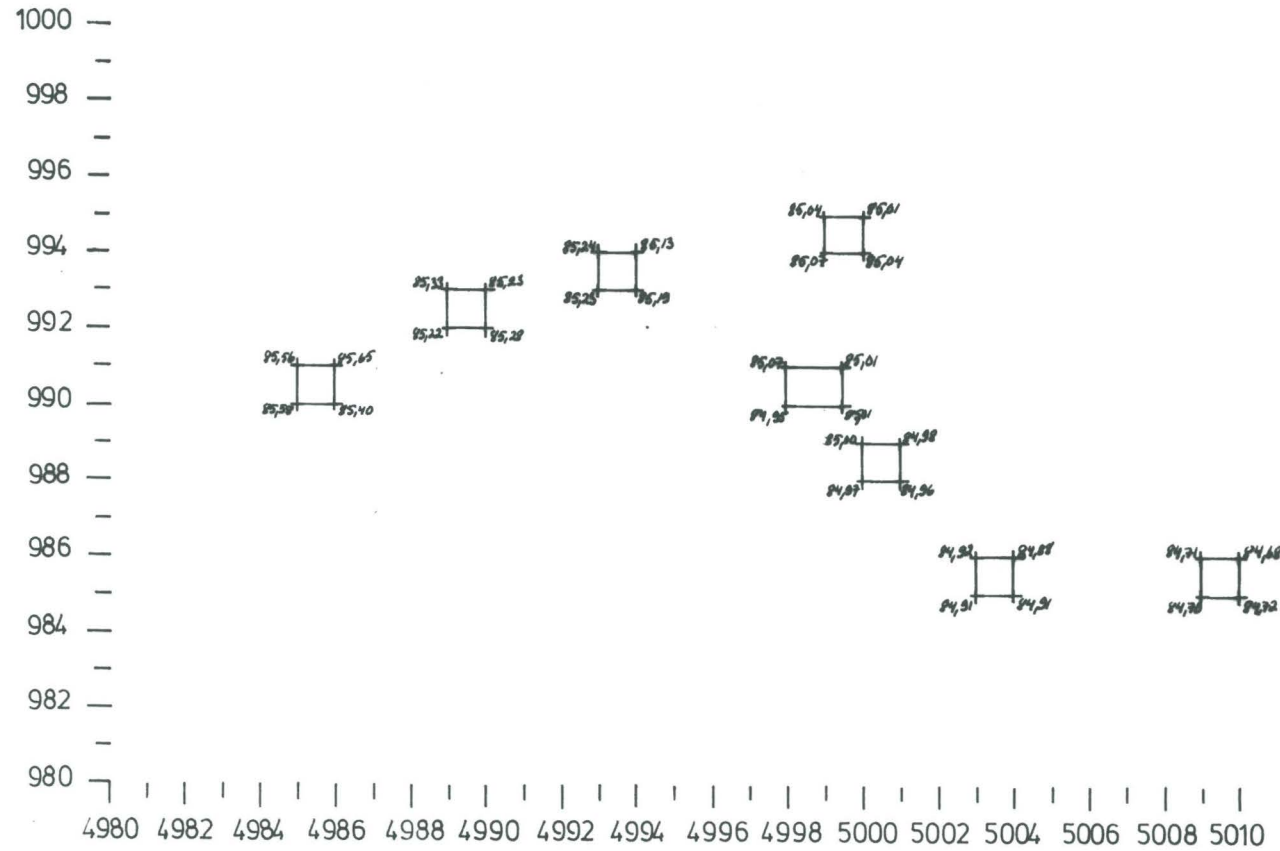
Pintavaaituskartta koekuopista

Mk 1: 200

Piirt. Katja Vuoristo

10 m

Korkeudet m mpy

NEG RHO 122500

NEG RHO 122501

122 500- 122 503 Rho Neg
Johanna Enqvist. 1998

^{RHO 122 502} Panoraama alueesta. Kurattu alkaen poljoisesta. ^{RHO 122 503} Kuvannut.

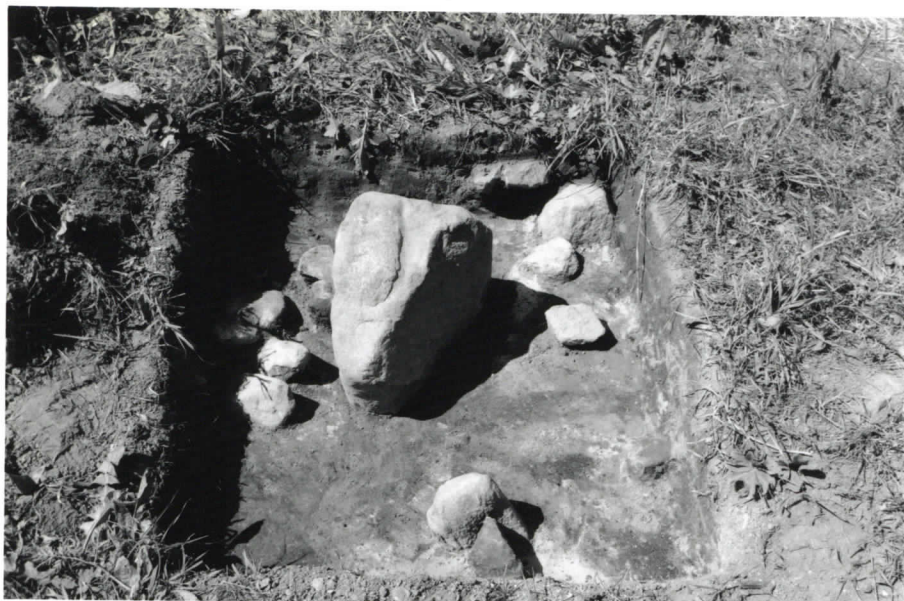
122 504 Rho Neg
Yleiskuva koekuopituksesta.
Kuvattu polyjoisesta. Kuva
Johanna Engvist.

122 505 Rho Neg
Koekuoppa (992/4889)
tasossa 1. Kurattu idästä.
Kuva Katja Vuoristo.

122 506 Rho Neg
Koekuopan (992/4889)
lounaiskulmassa paljastuu
liesikiveystä tasossa 1.
Kurattu luotesta. Kuva
Katja Vuoristo.

122 507 Rho Neg Koekuoppa (990/4985) tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta. Kura Katja Vuoristo.

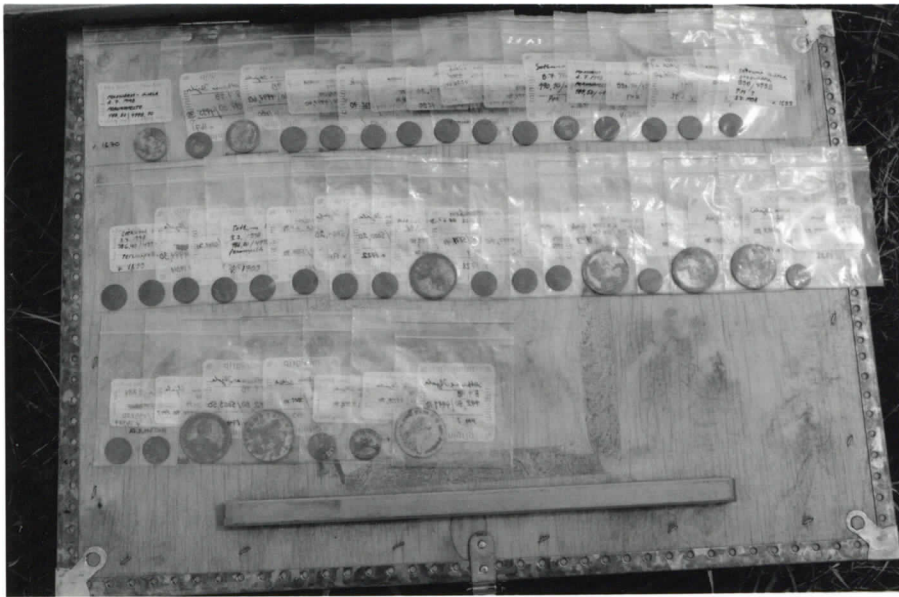
122 508 Rho Neg Koekuoppa (990/4985) tasossa 1. Kuvattu etelästä. Kura Katja Vuoristo.

122 509 Rho Neg Koekuoppa (985/5009) tasassa 1. Kuvattu etelästä. Kura Katja Vuoristo.

122 510 Rho Neg Koekuoppa (985/5009) tasassa 1. Kuvattu pohjoisesta. Kura Katja Vuoristo.

122 511 Rho Neg Löydetyt hopearahat. Kuva Esa Mikkola.

122 512 Rho Neg Löydetyt ruotsalaiset ja venäläiset hopeakolikot. Kuva Esa Mikkola.